

Yurt dışında ödenen verginin mahsubu hk.

Belge türü	zelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[33-2012/163]-919
Tarih	25.06.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŐKANLIĐI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŐKANLIĐI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[33-2012/163]-919

25/06/2013

Konu : Yurt dışında ödenen verginin mahsubu

İlgi (a)'da kayıtlı dilekçeniz ve ilgi (b)'de kayıtlı zelge talep formunuzda, Türkiye temsilciliğini üstlendiğiniz Çin Halk Cumhuriyeti mukimi firmalara müşteri bulduğunuzu, bulmuş olduğunuz müşterilere yapılan satış üzerinden tarafınıza komisyon tahakkuk ettirildiğini ve anılan firmaların ödemeyi komisyon bedeli üzerinden %5 gelir vergi kesintisi yaparak gerçekleştirdiklerini belirterek, Çin Halk Cumhuriyetinde bulunan firmalara düzenlenen faturalara, komisyon bedellerinin vergi kesintisinden önceki brüt tutarlarının mı net tutarlarının mı yazılacağı, brüt tutar üzerinden fatura kesilirse yurt dışında ödenen vergilerin Türkiye'de adınıza tahakkuk eden kurumlar vergisinden mahsup edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde kurumlar vergisine tabi kurumlar sayılmış olup aynı Kanun'un 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında, Kanun'un 1'inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iř merkezi Türkiye'de bulunanların, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirileceği, aynı Kanun'un 6'ncı maddesinde de kurumlar vergisinin, Kanun'un 1'inci maddesinde yazılı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde

ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsubu" başlıklı 33'üncü maddesinde;

"(1) Yabancı ülkelerde elde edilerek Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlardan mahallinde ödenen kurumlar vergisi ve benzeri vergiler, Türkiye'de bu kazançlar üzerinden tarh olunan kurumlar vergisinden indirilebilir.

...

(4) Yurt dışı kazançlar üzerinden Türkiye'de tarh olunacak vergilere mahsup edilebilecek tutar, hiç bir surette yurt dışında elde edilen kazançlara Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen kurumlar vergisi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamaz. Bu sınır dahilinde, ilgili bulunduğu kazancın Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirildiği hesap döneminde tamamen veya kısmen indirilemeyen vergiler, bu dönemi izleyen üçüncü hesap dönemi sonuna kadar indirim konusu yapılabilir.

(5) Geçici vergilendirme dönemi içinde yurt dışından elde edilen gelirlerin bulunması halinde, bu gelirler üzerinden elde edildiği ülkelerde kesinti veya diğer şekillerde ödenen vergiler, o dönem için hesaplanan geçici vergi tutarından da mahsup edilebilir. İndirilecek tutar, yurt dışında elde edilen kazançlara Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen geçici vergi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamaz.

..." hükümleri yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "33. Yurt Dışında Ödenen Vergilerin Mahsubu" başlıklı bölümünde ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının hükümleri 01/01/1998 tarihinden itibaren uygulanmaktadır. Türkiye mukimi şirketin Çin Halk Cumhuriyeti mukimi firmalara verdiği müşteri bulma hizmetine ilişkin komisyon kazancının, Anlaşma'nın "Ticari Kazançlar"a ilişkin 7'nci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, Türkiye mukimi şirket tarafından Çin Halk Cumhuriyeti'nde bir işyeri olmaksızın elde edilen gelirleri vergileme hakkı yalnızca Türkiye'ye aittir. Eğer bu faaliyet Çin Halk Cumhuriyeti'nde bir işyeri aracılığıyla gerçekleştirilirse, bu kazançlar sadece işyerine atfedilen miktarla sınırlı olarak Çin Halk Cumhuriyeti tarafından vergilendirilebilir.

"İşyeri" tanımı ise, Anlaşma'nın "İşyeri" başlıklı 5'inci maddesinde yapılmış olup, hangi hallerde diğer Devlette bir işyeri oluşacağı ve oluşmayacağı açıkça belirtilmiştir.

Bu maddenin beşinci fıkrasında ise daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkra göre, bir kişi, bir Akit Devlette diğer Akit Devletin teşebbüsü adına hareket eder ve bu fıkra kapsamında belirtilen faaliyetleri temsil ettiği teşebbüs adına yürütürse bu durumda bu faaliyetler diğer Akit Devletin teşebbüsü için bir işyeri oluşturacaktır. Ancak, bu kişinin işe ilişkin sabit bir yerden yürüttüğü faaliyetler, dördüncü fıkra da belirtilenlerle sınırlandırıldığında, söz konusu işe ilişkin sabit yer anılan fıkra hükümleri uyarınca bir işyeri oluşturmayacağından, bu kapsamda yürütülen faaliyetler Çin'de bir işyeri oluşturmayacaktır.

Ayrıca, daimi temsilciliğe ilişkin olarak düzenlenen anılan fıkra hükümlerinde yer alan "mukavele akdetme yetkisi"nin dar çerçevede yorumlanmaması, temsilci ile teşebbüs arasında "bağımlılık" ilişkisinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Anlaşmaların temsilciliğe ilişkin hükümlerinin uygulanması bakımından, temsilcinin, teşebbüs adına herhangi bir sözleşme akdetme yetkisi olmasa dahi, sözleşmenin gerekli bütün ön şartlarını (müzakereler, fiyat/bedel pazarlığı vb.) yerine getirmesi, ticari faaliyetlerinin tamamını doğrudan veya dolaylı olarak teşebbüsün emir ve talimatları uyarınca gerçekleştirmesi veya temsilcinin teşebbüs namına gerçekleştirdiği faaliyetlerinin temsilcinin olağan faaliyetlerini aşacak bir nitelik arz etmesi gibi durumlarda, yurt dışında yerleşik teşebbüsün, temsilcinin bulunduğu ülkede bir işyerine sahip olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, Şirketinizin Çin Halk Cumhuriyeti'nde Anlaşma'nın 5'inci maddesi çerçevesinde bir işyerinin oluşmaması durumunda, söz konusu şirketin ticari faaliyetlerinden dolayı elde ettiği kazançlardan vergi alma hakkı yalnızca Türkiye'ye ait olup, Çin Halk Cumhuriyeti'nin bu kazançlardan vergi alma hakkı bulunmamaktadır. Bununla birlikte, faaliyetlerin Çin Halk Cumhuriyeti'nde bir işyeri oluşturacak nitelikte olması durumunda, bu kazançlardan Çin Halk Cumhuriyeti'nin vergi alma hakkı bulunmakta; ancak vergileme hakkı işyerinden elde edilen kazançlarla sınırlı tutulmaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari kazanç elde edilmesi suretiyle vergi ödenmesi durumunda, ödenen bu vergiler, Anlaşma'nın "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi"ne ilişkin 23'üncü maddesine göre Türkiye'de hesaplanacak vergiden mahsup edilebilecektir.

Bu koşulun yerine gelmediği durumlarda Çin Halk Cumhuriyeti'nde Anlaşmaya aykırı bir vergi ödenmesi durumunda, ödenen bu verginin Türkiye'deki toplam kazançlar üzerinden ödenecek vergilerden mahsup edilmesi söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan, faturaların tahakkuk eden komisyon bedelleri üzerinden düzenleneceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026